

РЕШЕНИЕ

№ 383

гр. София, 15.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 76 състав,
в публично заседание на 13.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Панайотов

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **11253** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от АПК вр. чл.76а, ал.4 от Закона за здравното осигуряване /ЗЗО/.

Делото е образувано по жалба на МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], представлявано от Изпълнителния директор д-р П. И. Д. чрез адвокат А. К. срещу Писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание с И.. № 51-14-592 от 12.10.2021 г. на РЗОК - [населено място].

В жалбата и в приложените впоследствие уточнения, се навеждат доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт. Твърди се, че същият е издаден в нарушение на материалния закон и при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, както и в несъответствие с целта на закона. Прави се искане оспорената покана за възстановяване на суми да бъде отменена като незаконосъобразна на посочените основания, както и да бъдат присъдени направените деловодни разноски.

Жалбоподателят "МБАЛ Сърце и мозък"ЕАД, в съд.з. чрез адв.К., поддържа жалбата.

Ответникът – директора на Районна здравноосигурителна каса- П., в представено по делото писмено становище от юриск. Й., оспорва жалбата. Претендира се юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и писмените доказателства събрани по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят МБАЛ „Сърце и Мозък“ е лечебно заведение по смисъла на чл.9, ал.1, т.1 от Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ). В това си качество дружеството е сключило с Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) Договор №151253/25.02.2020г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки и извършване на амбулаторни процедури.

Административен съд София-град, като обсъди релевираните с жалбата доводи и прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, вр. чл. 144 от АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Съгласно Заповед № РД-08-1620/2.09.2021 г. на директора на РЗОК – П. е наредено да бъде извършена проверка на МБАЛ „Сърце и Мозък“ със задача „Контрол по изпълнение на договора на лечебното заведение за оказване на болнична помощ в съответствие с Н. за медицинските дейности 2020-2022 г.“ по изпълнение на договор №151253/25.02.2020г. за оказване на болнична медицинска помощ /БМП/ по клинични пътеки и/или изпълнение на амбулаторни процедури и/или изпълнение на клинични процедури с НЗОК. Срокът за извършване на проверката, определен в заповедта, е от 03.09.2021г. до 30.09.2021г. Определени са служители, които да извършат проверката, а именно д-р Р. В. П., д-р Д. В. Т. и М. В. М..

За резултатите от проверката са съставени протокол № РД-08-Пр.934/30.09.2021г. и Протокол за неоснователно получени суми (ПНПС) № 343 връчени на 30.09.2021г. на упълномощено от изпълнителния директор на ЛЗ лице. В законоустановения 7 - дневен срок от връчване на протокола за неоснователно получени суми, от лечебното заведение до управителя на НЗОК не е депозирано възражение.

Въз основа на изложеното в протокол за неоснователно получени суми № РД-08-Пр.934/30.09.2021г., директора на РЗОК – П. е издал оспорената в настоящото производство писмена покана №№ 51-14-592 от 12.10.2021 г. на РЗОК - [населено място]. В процесната писмена покана е посочено, че предвид извършени от страна на "МБАЛ Сърце и мозък" ЕАД нарушения сумата, която подлежи на възстановяване от лечебното заведение, по изпълнение на Договор № 151253/25.02.2020 г. за оказване на болнична медицинска помощ по клинични пътеки и/или изпълнение на амбулаторни процедури и/или изпълнение на клинични процедури, е в общ размер на 19869.30 лв.

От проверяващия екип са констатирани нарушения, които с цел прецизност на изложението съдят е отделил в групи, с оглед идентичност на разпоредбите, посочени от АО като нарушени, както следва:

I. Нарушения, по точки 6. 7. 8. 9. 11. 12. и 13 от процесната покана е посочено, че описаният статус при дехоспитализация по КГ1 № 44 не отговарял на действителното общо състояние на пациента при приема му в същата клиника следващия ден, когато той с бил хоспитализиран по спешност с оплаквания, аналогични на оплакванията при предходното пролежаване и е констатирано нарушение на изискванията по чл.292,т.8 вр.чл.354 от Н. за МД 2020 -2022г.

II. Следващо нарушение, по отношение на т.1,2,3 и 4 - неспазване изискванията на чл.357, ал.1 от Н. за МД 2020-2022 г.

III. Нарушения, свързани с разпоредбата на чл. чл.357, ал.1 от Н. за МД 2020 - 2022 г., посочени в т.10 от поканата .

IV. Нарушение, свързано с неспазване изискванията, че в рамките на 30 дни от дехоспитализацията по предходната клинична пътека, в едно и също ЛЗБП, на едно ЗЗОЛ, когато се отчитат КП№17.1 и КП № 20.1, НЗОК заплаща само КП№20.1, при условия, че са спазени изискванията за завършена КП, описано в т. 5 от поканата.

Въз основа на така приетото от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Жалбата е допустима, като в подадена в срок, от процесуално легитимирано лице, а разгледана по същество жалбата е основателна, поради следните съображения.

Съобразно задължението на съда по чл. 168 ал. 1 от АПК настоящият състав, счита, че следва да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Процесната писмена покана е съставена на осн. чл.76а от ЗЗО, съгласно който: „в случаите, когато изпълнителят на медицинска и/или дентална помощ е получил суми без правно основание, които не са свързани с извършване на нарушение по този закон или на Н., и това е установено при проверка от контролните органи по чл. 72, ал. 2, изпълнителят е длъжен да възстанови сумите. В тези случаи се съставя протокол за неоснователно получени суми. Лицето - обект на проверката, има право да представи писмено възражение пред управителя на НЗОК, съответно пред директора на РЗОК в 7-дневен срок от връчване на протокола. След изтичане на срока за възражение по ал. 2 управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК издава писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание, която се връчва на изпълнителя на медицинска и/или дентална помощ.

Различна по своята характер и цели е разпоредбата на чл. 76б от ЗЗО, която изисква друго длъжимо поведение от съответния административен орган, а именно: „когато изпълнителят на медицинска и/или дентална помощ е получил суми без правно основание в резултат на извършено нарушение по този закон или на Н., управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК удържа неоснователно платените суми, като на нарушителя се налагат наказания, определени в този закон или в Н.. В тези случаи управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК издава писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание, след влизане в сила на наказателното постановление и/или на заповедта за налагане на санкция.

При съпоставка на фактическите състави на двете разпоредби /чл.76а и чл.76б от ЗЗО/ прави впечатление, че процедурата по чл.76а е чисто административна, а тази по чл.76б е с административно-наказателен характер. Това е така, тъй като законодателят е преценил, че следва да отдели тези две процедури, предвид обстоятелството, че нарушението на ЗЗО/Н. само по себе си обуславя по-тежки репресивни мерки, които следва да понесе техния нарушител, като това произтича и се брани от самия закон и не зависи от волята на органа, упражняващ правомощията си по налагане на предвидената санкция. Ако се целеше второто, двете разпоредби /по чл.76а и по чл.76б/ нямаше да сяха да бъдат в условията на алтернативност, каквато не може да се изведе, дори в широк смисъл, предвид различията в условията за тяхното прилагане. Аналогична е процедурата, възприета в чл.409 и чл.410 от НРЖ 2020-2022 г.

Напълно идентична правна регламентация е имплементирана в утвърдена от управителя на НЗОК Инструкция № РД-16-43/09.06.2020 г. за условията и реда за осъществяване на контрол по чл. 72 ал.2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8 от ЗЗО, изм. и доп. с Инструкция № РД-16-26/19.05.2021 г., която е действала към момента на започване на проверката на ЛЗ.

Съгласно чл. 26 от Инструкция № РД-16-43/09.06.2020 г., изм. и доп. с Инструкция № РД-16-26/19.05.2021 г., в случаите по чл. 76а от ЗЗО, когато изпълнителят на медицинска помощ /И./ е получил суми без правно основание, които не са свързани с

извършване на нарушение по ЗЗО/Н./Решението по чл. 54, ал. 9 от ЗЗО, и това е установено при проверка от контролните органи по чл. 72, ал. 2 от ЗЗО, изпълнителят е длъжен да възстанови сумите. Съставя се протокол за неоснователно получени суми съгласно приложение № 5 от Инструкцията. Лицето - обект на проверката, има право да представи писмено възражение пред управителя на НЗОК, съответно пред директора на РЗОК в 7-дневен срок от връчване на протокола. След изтичане на срока за възражение, управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК издава писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание съгласно приложение № 6, която се връчва на И.. Писмената покана се издава до 5 работни дни след изтичане на срока за възражение.

Съгл. чл. 27 от Инструкция № РД-16-43/09.06.2020 г., изм. и доп. с Инструкция № РД-16-26/19.05.2021 г. за изменение и допълнение на Инструкция № РД-16-43/09.06.2020 г.: В случаите по чл. 76б от ЗЗО, когато И. е получил суми без правно основание в резултат на извършено нарушение по ЗЗО/Н./Решението по чл. 54, ал. 9 от ЗЗО, управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК удържа неоснователно платените суми, като на нарушителя се налагат наказания, определени в ЗЗО/Н./Решението по чл. 54, ал. 9 от ЗЗО. Съставя се и протокол за неоснователно получени суми съгласно приложение № 5. Лицето - обект на проверката, има право да представи писмено възражение пред управителя на НЗОК, съответно пред директора на РЗОК в 7-дневен срок от връчване на протокола. След изтичане на срока за възражение, при липса на постъпило възражение и в случаите, когато лицето - обект на проверката, направи възражение и управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК не го уважи, същият издава писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание, след влизане в сила на наказателното постановление и/или на заповедта за налагане на санкция. Писмената покана се издава до 5 работни дни след влизане в сила на наказателното постановление и/или на заповедта за налагане на санкция. Аналогично е съдържанието и на чл. 76б от ЗЗО - Когато изпълнителят на медицинска помощ е получил суми без правно основание в резултат на извършено нарушение по този закон или на Н., управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК удържа неоснователно платените суми, като на нарушителя се налагат наказания, определени в този закон или в Н.. Управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК издава писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание, след влизане в сила на наказателното постановление и/или на заповедта за налагане на санкция.

Съгласно чл. 408, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от Н. за МД за 2020г.-2022 г. при констатирани нарушения от длъжностните лица по чл. 72, ал. 2 от ЗЗО се налагат санкции, предвидени в Глава двадесет и първа от Н.; глоби или имуществени санкции съгласно административнонаказателните разпоредби на ЗЗО. Аналогично на

Следователно, законодателният подход е /в ЗЗО и в подзаконовите нормативни актове – Н. и Инструкцията/ да се прави диференциация кога неоснователните суми са в резултат на нарушение на ЗЗО/Н./Решението по чл. 54, ал. 9 от ЗЗО и кога не са. В подкрепа на становището на съда е Решение № 9000 от 2.07.2018 г. на ВАС по адм. д. № 7244/2017 г., VI о., докладчик съдията Л. Г.

В настоящия случай, протоколът за неоснователно получени суми /ПНПС/ № 51-14-592 от 12.10.2021 г. на РЗОК - [населено място] е бил съставен на осн. чл.76а, ал.1 от ЗЗО, като са констатирани по отношение на 13 здравноосигурени лица нарушения на Н. 2020-2022.

В първата група констатирани нарушения административният орган е включил нарушения, които са свързани с точки 6. 7. 8. 9. 11. 12. и 13 от процесната покана. В нея е посочено, че описаният статус при дехоспитализация по КГ1 № 44 не отговарял на действителното общо състояние на пациента при приема му в същата клиника следващия ден, когато той е бил хоспитализиран по спешност с оплаквания, аналогични на оплакванията при предходното пролежаване. Тези констатации са неверни и не отговарят на истината, поради което не са основание да бъде отказано заплащане на клинична пътека, респ. да бъде възстановявана сума по нея.

При престоя на пациентите, за които се касае в изброените точки от Поканата, за периода на първоначалния им престой, е изпълнен диагностично-лечебния алгоритъм по дадената клинична пътека.

Съгласно посочения в обжалвания административен акт чл. 354, ал. 1 от РД 2020-2022 при КП. Л. и К., която не е завършена, индикациите за хоспитализация. ДЛЛ Шили критериите за дехоспитализация не са спазени, дейността не се заплаща, както и вложените медицински изделия и приложените лекарствени продукти, чиято стойност не се включва в цената на КП. К. и АПр. Административният орган не е уточнил коя от хипотезите, описани в чл. 354. ал. 1 посочва като основание, като в същото време не сочи доказателства за реализирането на нито една от изброените в този член хипотези. Спорът се свежда до наличие на нарушение на нормативните изисквания, както и за правно основание за заплащане от бюджета на НЗОК и съответно до получаване на суми от изпълнителя на медицинска помощ

Както и вещото лице посочва в изслушаната СМЕ, лечението на пациентите е било провеждано правилно, съобразено с клиничната диагноза, резултатите от патохистологичните, имунохистохимичните, клинично- лабораторните и образно-диагностичните, чрез индивидуализиране на лечението по хабитални критерии и общото състояние на пациента. Заключениета на вещите лица сочат, че по отношение на пациентите, които са посочени в т.1,2,3,4,5,6,8,9,10,11,12,13 е проведено правилно лечение, лечебно-диагностичния алгоритъм е спазен, клиничната пътека е завършена и няма нарушение на добрите медицински практики и стандарта по гръдна хирургия. Единствено при пациент по т. 7 от Поканата е констатирано, че лечебно-диагностичния алгоритъм е спазен в непълна степен. Извършена е затворена ендоскопска биопсия на бронха. Но не е извършена отбременителна плеврална пункция, която при наличната рентгенова находка би подобрила значително състоянието на пациента и би подобрила качеството на живот. В случая има нарушение на добрите медицински практики. Една Ф. с ендоскопска биопсия на бронха при наличие и на плеврален излив няма как да повлияе на състоянието на пациента по такъв начин, че той да бъде изписан с подобрение.

Административното производство е започнало въз основа на Заповед № РД-08-1620/02.09.2021 г. на директора на РЗОК - П., с която е било наредено да бъде извършена проверка на МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД, относно контрол по изпълнение на договора на ЛЗБПс НЗОК.

Съгласно посочения в обжалвания административен акт чл. 292, ал. 1. т. 8 Н. а именно, че клиничната пътека съдържа: „дехоспитализация при определяне на следболничен режим; обективните критерии за дехоспитализация се съпоставят с обективните критерии при хоспитализация и съгласно алгоритъма на всяка КП“.

Състоянието на един пациент с динамична величина и няма алгоритъм, нито правила, които да установяват, че след като един пациент е изписан, не е възможно на

следващия ден да се влоши състоянието му и това да наложи нова хоспитализация. Поради това и изложените от административния орган аргументи не са основание за искане за възстановяване на суми от лечебното заведение. Констатациите на административния орган се опровергават от заключението на вещото лице С..Неговото заключение е дадено при оценка на състоянието на всеки пациент и необходимостта от адекватно лечение , което следва да доведе до значително подобряване на състоянието му.

Следващо нарушение по точки 6. 7. 8. 9. 11. 12. и 13 от процесната покана е посочено, че описаният статус при дехоспитализация по КГ1 № 44 не отговарял на действителното общо състояние на пациента при приема му в същата клиника следващия ден, когато той с бил хоспитализиран по спешност с оплаквания, аналогични на оплакванията при предходното пролежаване. Тези констатации са неверни и не отговарят на истината, поради което не са основание да бъде отказано заплащане на клинична пътека, респ. да бъде възстановявана сума по нея.

При престоя на пациентите, за които се касае в изброените точки от Поканата, за периода на първоначалния им престой, е изпълнен диагностично-лечебния алгоритъм по дадената клинична пътека. Състоянието на пациентите на клиниката по гръдна хирургия, и особено при тези в по-напреднала възраст, както и песимистичната прогноза по отношение на първичното заболяване при някои от тях. затруднява изключително много клиничната преценка на лекуващия лекар по отношение на последващи усложнения или новопоявили се застрашаващи състояния по отношение живота на пациента. В момента на изписването виталните показатели на пациента са били проверени и отразени в декурзусе от същия ден. В допълнение на изпълнения Л. план заложен в дадената пътека дава основание пациента да бъде изписан.

По отношение на т.1,2,3,4 от процесната покана проверяващите се позовават на чл357 от Н.. В случая не е констатирано нарушения на лечението. Констатациите се отнасят за случая , при които пациентите са били хоспитализирани в едно лечебно заведение, а впоследствие в рамките на 30 дни са били хоспитализирани в МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД по същата клинична пътека.

Съгласно чл.357 от Н. за мед.дейност 2020 – 2022г. „Когато в срок до 30 дни от дехоспитализацията на пациента се наложи нова хоспитализация по същата клинична пътека в същото или друго лечебно заведение , НЗОК заплаща само един от случаите по КПслед провеждане на проверка, освен в К. предвидено друго.“

Съдът като съобрази заключението на вещите лица и приложените към оспорената покана документи намира, че проверяващите не са извършили реална преценка относно необходимостта от повторна хоспитализация. Напълно неясно е защо проверяващите са решили да

заплащат дейността на първото лечебно заведение. В този смисъл е и Решение №11214 от 7.12.2022г. по адм.д.№3372/2022г. на ВАС. В него се приема, че в хода на извършваната проверка следва да се установи кое от двете лечебни заведения е нарушило индикациите за хоспитализация, респ. критериите за дехоспитализация, по конкретната клинична пътека. Писмената покана в тази част е издадена в нарушение на изискването за изясняване на всички факти и обстоятелства от значение за всеки конкретен случай, което е довело до неправилно прилагане на материалния закон.

Относно т.10 от процесната писмена покана, в.л А. Х. е установило, че пациентката правилно е лекувана, хоспитализирана и дехоспитализирана. Съдът счита, че установените факти не могат се съотнесат към разпоредбата на чл.356 от Н., на който се позовава административния орган. Чл.356 от Н. касае случаите, в които в хода на лечението по клинична терапевтична пътека, следва да се проведе и лечение по основното заболяване, което се изразява в лечене по хирургичната пътека по спешност, без пациента да се изписва. В конкретният случай пациентът е изписан и терапевтичната клинична пътека е завършена. Разпоредбата на чл.356 от Н. изисква необходимост от оперативно лечение в спешен, а не в планов порядък.

Съдът намира, че посоченото в оспорената писмена покана за възстановяване на суми получени без правно основание по чл. 76а, ал.1 от ЗЗО не съответства на установените при проверката и изложени в поканата факти. Производството по чл. 76а от ЗЗО е приложимо в случаите, когато И. е получил суми без правно основание, които не са свързани с извършване на нарушение по този закон или на Н., и това е установено при проверка от контролните органи. В случая проверяващите по чл. 72, ал.2 от ЗЗО са констатирани и за 13 те здравноосигурени лица нарушения на Н. за МД 2020-2022г. За нарушенията, съдът констатира, че не е необходимо процедиране чрез възстановяване на неоснователно получени суми, като нарушенията или не са доказани или за същите се процедира по друг ред, подробно изложени в гореописаните аргументи на съда.

Съдът намира, че следва да отмени поканата като издадена на неотнормено правно основание и издадена при липсата на задължителна предпоставка /посочена по-горе/.

Предвид изхода на делото и с оглед направеното искане на жалбоподателя следва да се присъдят направените по делото разноски, а именно заплатената държавна такса от 50. 00 лева и заплатените

възнаграждения за вещи лица в размер на общо 1500 , които НЗОК - С., доколкото последната е юридическото лице, в структурата на което директорът на СЗОК упражнява своите правомощия (§ 1, т. 6 от ДР на АПК във вр. с чл. 2 от Правилника за устройството и дейността на НЗОК), следва да заплати.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, Второ отделение, 76-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на жалба на Изпълнителния директор д-р П. И. Д. на МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание по чл. 76а от Закон за здравното осигуряване с И. № 51-14-592 от 12.10.2021 г. на РЗОК - [населено място].

ОСЪЖДА НЗОК да заплати на МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], направените по делото разноси в размер на 50. 00 (петдесет) лева за внесена държавна такса и 1500 лева за изготвените по делото експертизи.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в 14-дневен срок от деня на съобщаването му на страните, пред Върховния административен съд на Република България.

ПРЕПИС да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: